# Advies Motie van de Raad openbaarmaking omzettingsvergunningen 4 maart 2021

Tijdens de behandeling van de Huisvestingsverordening Amsterdam 2020 in de gemeenteraad van november 2019 is Motie 2111 ingediend door de leden Hammelburg (D66) en De Jong (GL). Motie 2111 omvat het verzoek te onderzoeken of en hoe er binnen de kaders van de privacywetgeving een database opgesteld kan worden waarin alle vergunde omzettingsaanvragen worden opgenomen. De motivatie was vooral de burgers bij overlast in staat te stellen te controleren of de bewoning wel voldoet aan de regels.

Het gaat om het opstellen van een openbare database met daarin de adresgegevens, zoals straatnamen, huisnummers en of postcodes met bijbehorende lettercombinaties. Dit betreft de persoonsgegevens van zowel de eigenaren van het vastgoed, de vergunninghouders, als de bewoners van deze adressen. Het gaat hier niet alleen om studenten, maar bijvoorbeeld ook personen die om andere redenen een woning delen.

Als alternatief heeft de directie Wonen bedacht om gegevens op wijk- of buurtniveau beschikbaar te stellen zonder tot individuele personen herleidbare gegevens vrij te geven. Op die manier zou men toch kunnen voldoen aan de vraag van omwonenden naar informatie over omzettingsvergunningen.

**Advies**

De CPA bedankt de aanwezigen voor hun toelichting. De CPA wijst erop dat bij verbouwingen burgers kunnen navragen bij de gemeente of daar een vergunning voor nodig is. Indien er geen sprake is van een omzettingsvergunning, kan een belanghebbende ook nu al bezwaar maken.

Daarnaast kunnen burgers via de gebruikersvriendelijke website van de gemeente opzoeken of er een omzettingsvergunning is verleend voor een bepaald adres. 1 Hiermee krijgen burgers, dispuutshuizen en woongroepen de mogelijkheid om te controleren of er reeds een vergunning is aangevraagd voor hun woningcomplex. Een additioneel openbaar register zoals dat in de motie 2111 wordt omschreven is naar mening van de CPA niet nodig.

De motivatie van de indieners van de motie was vooral de burgers bij overlast in staat te stellen te controleren of de bewoning wel voldoet aan de regels. Hier gaat het dus om het toebedelen van een toezichthoudersrol aan de burger en, ook afgezien van de juridische bezwaren, rijst dus de ethische vraag is of men dat moet willen.

De CPA wil hier kort ingaan op die ethische vraag. Bekend is dat onder meer de politie burgers actief oproept om die rol van toezichthouder te spelen, en burgers blijken steeds meer toezicht te houden (denk aan een buurt-appgroep). Hoe meer burgers deze rol spelen, hoe duidelijker het wordt welke gevaren die met zich meebrengt. Een gevaar is dat die toezichthoudende rol snel kan overgaan in een actief opsporende rol, waarbij de burger het minder nauw neemt met de privacy van anderen dan de overheid dat idealiter doet. Zeker nu de burger steeds meer beschikt over technologische middelen zoals de smartphone, blijkt die daarmee bij conflicten ook vaker de privacy van andere burgers te schenden (denk aan filmpjes die worden gemaakt van overlast die vervolgens online worden gedeeld). Dit soort conflicten gaan ten koste van de horizontale privacy van burgers, de privacy tussen burgers. (De CPA verwijst hier graag naar de Kamerbrief over de

bescherming van horizontale privacy van Minister voor Rechtsbescherming Sander Dekker van 7 juni 2019).
Het lijkt de CPA ongewenst om deze bedreiging van de horizontale privacy te faciliteren door de burger uit te nodigen zelf een toezichthoudende rol te spelen. Uiteraard begrijpt de CPA dat het hier altijd gaat om een afweging: als de burger in de rol als toezichthouder een grote rol kan spelen in het terugdringen van overlast en criminaliteit moet die rol serieus worden genomen. Maar daar lijkt in dit geval geen sprake van te zijn. Er zijn minder ingrijpende alternatieven beschikbaar, waar de voorkeur aan gegeven moet worden, ook vanwege de potentiële precedentwerking van een dergelijke vergaande maatregel.

In dat kader wordt er op gewezen dat in geval van overlast een burger altijd een klacht kan indienen, of om handhaving kan verzoeken, namelijk op grond van artikel 21 Huisvestingswet, of op grond van de vergunningsvoorwaarden horende bij de omzettingsvergunning.

Kortheidshalve verwijs ik u naar bijgevoegde notulen van de vergadering over het betreffende agendapunt.

**Uittreksel van het verslag van het openbare agendapunt van de vergadering op donderdag 4 maart 2021**

Motie van de Raad openbaarmaking omzettingsvergunningen (Directie Wonen, cluster Ruimte &Economie) De aanvragers denken dat het niet past om de in raadsmotie gevraagde gegevens openbaar te maken, omdat er ook persoonsgegevens bijzitten. Als alternatief heeft men bedacht wel op wijk- of buurtniveau gegevens beschikbaar te stellen zonder tot individuele personen herleidbare gegevens vrij te geven. Op die manier zou men toch kunnen voldoen aan de vraag van omwonenden naar informatie over omzettingsvergunningen. Die vraag wordt vaak gesteld vanwege klachten over overlast.

De CPA is het ermee eens dat openbaarmaking van persoonsgegevens in een openbare database niet mag. Maar omzettingsvergunningen hebben betrekking op een pand en zaakgerelateerde informatie mag net als hotelvergunningen wel openbaar gemaakt worden. Als besloten wordt een vergunning af te geven, moet dat besluit al gepubliceerd worden om belanghebbenden in staat te stellen bezwaar te maken. Burgers mogen weten welke woningen aan het gebruikelijke woonverkeer zijn onttrokken. Bovendien vermoedt de CPA dat het eerste deel van de motie nu in feite al mogelijk is omdat men al voor een bepaald adres kan achterhalen of daar een omzettingsvergunning voor is verstrekt.

De vraag is dan op welke grondslag men de persoonsgegevens opnieuw zou mogen verwerken in een nieuwe database. Vanwege de Awb moet een vergunning gepubliceerd worden met het oog op bezwaarmogelijkheden, maar daarna opnieuw publiceren vereist een nieuwe grondslag. Men kan nu inderdaad al per individueel adres de status opvragen, maar de manier waarop werd als niet-burgervriendelijk beoordeeld. Verder is de vraag welk probleem de indieners van de motie wilden oplossen. De motivatie was vooral de burgers bij overlast in staat te stellen te controleren of de bewoning wel voldoet aan de regels. Het is het toebedelen van een toezichthoudersrol aan de burger en de vraag is of men dat moet willen.

De CPA merkt op dat men bij verbouwingen kan navragen of daar een vergunning voor is. Als er geen omzettingsvergunning is, kunnen belanghebbenden ook nu al bezwaar maken en daar is dit register niet voor nodig. De vraag blijft welk doel gediend is met openbaarmaking van alle

vergunningen in de hele stad en hoe men dat denkt te verantwoorden uit de publieke taak van de overheid. Dit middel lijkt niet proportioneel. Men zou het kunnen vergelijken met de wijze waarop men omgaat met disciplinaire sancties bij artsen. Die kan men per geval uitzoeken, maar er is geen openbaar register met alle gevallen. Informatie is prima voor de eigen buurtbelangen, maar niet voor burgers op afstand. De voorzitter concludeert dat het onderwerp voldoende besproken is.